

Ο φάρος του Ακροταίναρου και το δίκτυο των ελληνικών φάρων Το τοπίο στη λογοτεχνία

Γιάννη Λ. Μαντούβαλου, *Στη σκιά του Ταύγету. Οδοιπορικό*, Εκδόσεις Π. Πατσιλινάκου, Αθήνα 1975.

«...Ο πελεκητός φάρος του ακρωτηρίου, ένα έξοχο ορθογωνικό χτίριο, με τον ισχυρό προβολέα του καταμεσίς, που ξεβγαίνει πάνω από το λιακωτό του σαν ένα περίεργο περισκόπιο που λαμποκοπά σάμπως κρυστάλινο μάτι στον ήλιο, είναι χτισμένος πάνω στα σκούρα βράχια που σαν τεράστιες λόγχες ορθώνονται, πάνω στα βαθιά νερά –και στο σημείο που ελέγχει αμφίπλευρα και τους δύο κόρφους, τις δύο θάλασσες– τη λακωνική και τη μεσσηνιακή θάλασσα.

Σαν ένας τεράστιος κύκνος κουρνιασμένος πάνω στο μυτερό βράχο του κάβου, στέκει ο φάρος του Ταινάρου, αφηφώντας τα πελώρια κύματα που ορθώνονται και λυσομανούν και βρουχιώνονται απειλητικά, τ' άγρια ημερόχυχτα του χειμώνα, μα σιμά του φτάνουν ξεψυχισμένα κι ανήμπορα στα πέτρινα θεμέλιά του κι άθελα τους αποσύρονται αφρουλιαστά και νικημένα ολότελα, κατασπαραγμένα κιόλας σε μικρές νεροσυρμές που αναδιπλωμένες ξαναεπιστρέφουν και γκρεμίζονται πάνω απ' τους κοφτερούς βράχους στον υγρό τους στίβο.

Τούτος ο φάρος του Κάβο-Ματαπά είναι έν' άγρυπνο και δυνατό μάτι που τρυπάει και σκορπά τα πυκνά σκοτάδια της νύχτας και κατευθύνει με σιγουριά τα πλοία απομακρύνοντας τους κιντύνους –σύγκρουσης– στην πορεία τους.»

E.M. Forster, *Φάρος και Φαρίσκος, Ιστορίες της Αλεξάνδρειας*, (μετάφραση: Άννη Σπυράκου), Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1991.

«...Ποτέ άλλοτε στην ιστορία της αρχιτεκτονικής, δεν λατρεύτηκε τόσο και δεν απέκτησε δική του πνευματική ζωή ένα κτίριο που δεν ήταν συνδυασμένο με τη θρησκεία. Δεν οδηγούσε μόνο τα πλοία, σηματοδοτούσε τη φαντασία, κ'όταν το φως του είχε πια σβήσει, η μνήμη του εξακολουθούσε, για πολύ καιρό, να λάμπει στις μνήμες των ανθρώπων.»

Μαρία Παγκάλου, περιοδικό *Εφήμερη Πόλη. Κριτικός, βιωματικός και φαντασιακός λόγος για τον χώρο*, τ. 2, Αθήνα 1983.

«...ο φάρος είναι στην άκρη.
ο φάρος είναι μια άκρη. κι αυτό είν' όλο.
Κατακόρυφος κι ελάχιστος, σημάδι φωτεινό
στο πέλαγο
στην πόλη
αποκορυφώνει το τελείωμα
σηματοδοτεί τους πλόες
κι αφήνει ανέγγιχτη την απειρία της θάλασσας,
μια στιγμή μόνο την ακουμπά σαν την ακίδα μιας βελόνας,
κι ύστερα τίποτε άλλο.»